PREFACE

The **'FOCUS'** *is published by the Kerala Legislature Secretariat for the use of the members of the Kerala Legislative Assembly. It is a digest containing articles and excerpts from books on subjects of current intellectual, political, social and cultural interest, news, reports of the commissions and committees and reviews of books. The views expressed therein are those of the authors and do not necessarily reflect the views of the Kerala Legislature Secretariat.*

Materials reproduced from other sources may not be republished in any form. Inquiries regarding permission for publication may be addressed directly to the sources cited.

`

V.K. BABU PRAKASH,
SECRETARY,
KERALA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

CONTENTS

VOL. XLVIII | April 2018 | No. 04

	ARTICLES	***page***
രാമചന്ദ്രഗുഹ	നമ്മുടെ കാടുകൾ സ്വകാര്യവത്കരിക്കു-ന്നതിന്റെ അപകടങ്ങൾ [മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, 2018 ഏപ്രിൽ 22–28]	1-6
വി.കെ.ബാബുപ്രകാശ്	സർഗ്ഗാത്മക നിയമസഭ [കലാകൗമുദി, 2018 ഏപ്രിൽ 15]	7-16
Pragna Paramita Mondal Achin Chakraborty	In Search of Non-tangential Premises The Surrogacy (Regulation) Bill, 2016 [Economic & Political Weekly, 7 April, 2018]	17-28
A.G. Noorani	Media and the Higher Judiciary [Frontline, April 27, 2018]	29-35
	BOOK REVIEW	
Swarnalatha Rangarajan	Mother earth tales 'Nature, Culture and Gender : Re-reading the folktale' written by P.Mary Vidya Porselvi [Frontline, April 13, 2018]	36-39
	LEGISLATIVE BUSINESS	
	Resume of Business - 7th and 8th Session of the 16th West Bengal Legislative Assembly	40-48

FOCUS

നമ്മുടെ കാടുകൾ സ്വകാര്യവത്കരിക്കുന്നതിന്റെ അപകടങ്ങൾ

രാമചന്ദ്രഗുഹ

ചിപ്കോക്കുപിന്നാലെ, രാജ്യത്താകമാനം, കാടിന്റെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതിനായി സമരപരമ്പരകൾ തന്നെ അരങ്ങേറി; ബസ്തറിൽ, ഗഡ്ചിരോളിൽ, സിങ്ബത്തിൽ, പശ്ചിമഘട്ടത്തിൽ. ഈ സാമൂഹിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ വനനയങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാൻ പണ്ഡിതർക്ക് പ്രേരണയായി. ബ്രട്ടീഷ് ഭരണം എങ്ങനെ വനപ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് ഗ്രാമീണസമൂഹങ്ങളെ കുടിയൊഴിപ്പിച്ച് അവയെ സംരക്ഷിതവനങ്ങളാക്കി മാറ്റി എന്നതിനെപ്പറ്റി പുസ്തകങ്ങളും ഉപന്യാസങ്ങളും രചിക്കപ്പെട്ടു. കർഷകർക്കും കൈത്തൊഴിലുകാർക്കും ആദിവാസികൾക്കും ഈ പ്രദേശങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം നിഷേധിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്നീ പ്രദേശങ്ങൾ കടുത്ത വാണിജ്യ ചൂഷണത്തിന്റെ ഇടങ്ങളുമായി.

സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുന്ന സമയത്ത്, രാജ്യത്തെ ഏതാണ്ട് 20 ശതമാനത്തിലധികം ഭൂപ്രദേശം വനംവകുപ്പിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലായിരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ, ജനാധിപത്യപരമാധികാരരാഷ്ട്രം കൊളോണിയൽ രാജ്യത്തിന്റെ ക്രൂരവും നിഷേധാത്മകവുമായ വനനയങ്ങൾ തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. അതേസമയം, വാണിജ്യാവശ്യങ്ങൾക്കായി, പ്രത്യേകിച്ചും പ്ലൈവുഡ്, പേപ്പർ മുതലായ വ്യവസായങ്ങൾക്കായി, മരം വെട്ടുന്നത് വൻതോതിൽ കൂടി. അങ്ങനെ, സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര വനനയങ്ങൾ സാമൂഹിക ധ്രുവീകരണത്തിനും കനത്ത പാരിസ്ഥിതിക തകർച്ചയ്ക്കും കാരണമായി.

ചിപ്കോ പോലെയുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളും, അതിനുശേഷം വന്ന പഠനങ്ങളും വനനയങ്ങളിലെ മുൻഗണനകളിൽ പുനർനിർണയം വേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ, 1988-ൽ ഒരു പുതിയ വനനയം രൂപവത്കരിച്ചു. അത്, വാണിജ്യചൂഷണങ്ങളെക്കാൾ പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരതയ്ക്കും ഉപജീവന സംരക്ഷണത്തിനും ഊന്നൽ നൽകുന്നതായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച് ഗുണമുള്ളവ

അല്ലായിരുന്നിട്ടും വിദേശവൃക്ഷങ്ങൾ നട്ടുവളർത്തുന്ന രീതി പിന്നീട് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെടാതെയായി. മറ്റൊന്ന് സ്വകാര്യവ്യവസായങ്ങൾക്ക് ഒരു കാലത്ത് നൽകിയിരുന്ന ഭീമമായ ധനസഹായങ്ങളായിരുന്നു- ഉദാഹരണത്തിന്, പേപ്പർ മില്ലുകൾക്ക് ടണ്ണിന് ഒരു രൂപ നിരക്കിൽ കർണാടക വനംവകുപ്പ് മുള നൽകിയിരുന്നു. അതേസമയം, മുളയുപയോഗിച്ച് കുട്ടമെടയുന്നവർക്ക് വിപണി വിലയായ ടണ്ണിന് അയ്യായിരം രൂപ എന്ന തോതിൽ നൽകേണ്ടിയിരുന്നു. ഇതും പിന്നീട് പിൻവലിച്ചു.

പല കാര്യങ്ങളിലും അപൂർണമായിരുന്നുവെങ്കിലും, 1988-ലെ വനനയം, മുൻകാലങ്ങളിലെ തെറ്റുകൾ തിരുത്തുന്നതിലുള്ള ആദ്യ ചുവടുവെപ്പായി മാറി. 2007-ൽ പാസ്സാക്കിയ വനാവകാശ നിയമം ആയിരുന്നു ഈ പാതയിലെ രണ്ടാമത്തെ ചുവടുവെയ്പ്. തങ്ങളുടെ ഉപജീവനത്തിനായി ആദിവാസികൾ പ്രത്യേകിച്ചും വനവിഭവങ്ങളെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരുന്നത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതായിരുന്നു ഈ നിയമം. സ്വകാര്യ കമ്പനികളെ സഹായിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ആദിവാസി സമൂഹത്തോട് കടുത്ത വിവേചനമനോഭാവത്തോടെയാണ് മുൻകാല ഭരണകൂടങ്ങൾ പെരുമാറിയിരുന്നത്. പുതിയതായി വന്ന നിയമം ഇതിൽ മാറ്റം വരുത്തി. ഓരോ ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾക്കും ചെറിയ തുണ്ട് സർക്കാർ ഭൂമി സ്വകാര്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കാനുള്ള അനുമതിയുണ്ടായി. ഒപ്പം, ഗ്രാമസമൂഹങ്ങൾക്ക് കൂട്ടമായി മുളയിൽനിന്നും തടിമരങ്ങളൊഴികെയുള്ള മറ്റെല്ലാ വനഉത്പന്നങ്ങളിൽ നിന്നും വിളവെടുക്കാമെന്നും വ്യവസ്ഥയുണ്ടായി.

സാമൂഹികനീതിയും പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരതയും രണ്ടും, നമ്മുടെ ജനാധിപത്യവാഴ്ചയുടെ ഭാവിക്ക് നിർണായകമായ ഘടകങ്ങളാണ്. ഈ രണ്ടു ലക്ഷ്യങ്ങളും നിറവേറ്റാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരായ ഭരണകൂടം, നമ്മുടെ വനനയങ്ങൾ വനത്തെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന സമൂഹങ്ങളെ കഴിയുന്നത്ര ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതും പാരിസ്ഥിതികമായി ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളതുമായ ദിശയിലേക്ക് നയിക്കാനാണ് ശ്രമിക്കുക. എന്നാൽ, ഇതിനുപകരം, കഴിഞ്ഞ മൂന്നു ദശകങ്ങളിലായി നേടിയ എളിയ നേട്ടങ്ങളോട് പ്രതിലോമപരമായ നിലപാടാണ് നിലവിലെ സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നത്. സ്വകാര്യ കോർപ്പറേറ്റ്

മേഖലയെ വീണ്ടും രാജ്യത്തിന്റെ വന നയങ്ങളുടെ ഗുണഭോക്താക്കളാക്കാനാണ് അവർ തുനിയുന്നത്. കേന്ദ്ര വനം പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം മാർച്ച് 14 ന് പുറത്തുവിട്ട 'വനനയത്തിന്റെ കരട്' വായിച്ചാൽ സംശയരഹിതമായി എത്തിച്ചേരാവുന്ന നിഗമനമാണിത്.

കാടുകൾ 'മനുഷ്യന്റെ അതിജീവനത്തിന് ഏറ്റവും ഒഴിച്ചുകൂടാനാകാത്തതാണ് എന്നെല്ലാമുള്ള മധുരമൂറുന്ന വാക്യത്തോടെയാണ് പ്രമാണം തുടങ്ങുന്നത്. 'നിലവിലുള്ളതും ഇനി വരാനിരിക്കുന്നതുമായ തലമുറയിലെ ജനങ്ങളുടെ പരിസ്ഥിതിയും ഉപജീവനവും സംരക്ഷിക്കുന്നതായിരിക്കണം' വനനയങ്ങൾ എന്നും അത് അവകാശപ്പെടുന്നുണ്ട്. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം ശമിപ്പിക്കുന്നതിന് കാടുകൾക്കുള്ള പങ്കിനെക്കുറിച്ചും അതിൽ പറഞ്ഞുപോകുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, ധർമശൈലീപ്രയോഗങ്ങളുടെ മൂന്നു പേജുകൾക്കുശേഷം വരുന്ന ഖണ്ഡിക തുടങ്ങുന്നത്; മിക്ക സംസ്ഥാനങ്ങളിലും കാട്ടുമരങ്ങളുടെ ഉത്പാദനക്ഷമത മോശമാണ് എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. അത് അവസാനിക്കുന്നതാകട്ടെ കൊല്ലുന്ന ഒരു വാക്യത്തോടെയുമാണ്: 'രാജ്യത്തെ വനസാന്ദ്രത കൂട്ടുന്നതിനായി, വനം വകുപ്പിനെയും, വനവികസന കോർപ്പറേഷനുകളെയും, പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെയും, ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പ്രാദേശിക പ്രാധാന്യമുള്ള സ്വകാര്യ-പൊതുമേഖലാ പങ്കാളിത്തം രൂപപ്പെടുത്തും.'

പത്തുപേജുകളിലേക്ക് നീളുന്നതാണ് ഡ്രാഫ്റ്റ് നയം കൂടാതെ, (മിക്ക സർക്കാർ പ്രമാണങ്ങളും പോലെ) മോശമായി എഴുതപ്പെട്ടതും ആവർത്തനവിരസവുമാണ്. നല്ലൊരു ഭാഗവും യാതൊരു പ്രത്യേകതയുമില്ലാത്തതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, വൻകിട കോർപ്പറേറ്റുകൾക്കു മാത്രം ചൂഷണം ചെയ്യാൻ അനുമതി നൽകുന്ന ചില പഴുതുകൾ സുഖിപ്പിക്കുന്ന ഖണ്ഡികകൾക്കിടയിലെ ചില വാക്യങ്ങൾക്കും ഉപവാക്യങ്ങൾക്കും നടുവിലായി തന്ത്രപരമായി തിരുകി വെച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണാം. അങ്ങനെ, പ്രമാണത്തിന്റെ അഞ്ചാം പേജിൽ, ആറ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പറയുന്നുണ്ട്. 'വനം വകുപ്പുകൾ, വന വികസന കോർപ്പറേഷനുകൾ, സമൂഹങ്ങൾ, പബ്ലിക് ലിമിറ്റഡ് കമ്പനികൾ മുതലായവയെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് വനപ്രദേശ വികസനം, കൂടുതൽ മരങ്ങൾ

എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടാനായി അനുയോജ്യമായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിശ്ചിത പൊതു സ്വകാര്യപങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള പദ്ധതികൾ വികസിപ്പിക്കും.

കുറച്ച് കഴിയുമ്പോൾ, കരട് വനനയത്തിന്റെ ഏഴാം പേജിൽ, നമുക്ക് സെക്ഷൻ 4.4 കാണാം. 'വനവ്യവസായ സമ്പർക്കം നടപ്പിലാക്കുക' എന്ന തലക്കെട്ടോടെ തുടങ്ങുന്ന ഈ ഖണ്ഡിക പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്. വനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസായങ്ങളുടെ വളർച്ച ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നത് ആവശ്യമാണ്. തൊഴിലാളികൾ അധികമുള്ള മേഖലയായതിനാൽ ഹരിതജോലികൾ (ഗ്രീൻ ജോബ്സ്) സൃഷ്ടിക്കാൻ ഇത് സഹായിക്കും. വനകോർപ്പറേഷനുകളും വ്യവസായശാലകളും അസംസ്കൃത സാധനങ്ങളുടെ ആവശ്യകതകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനായി വ്യവസായത്തോട്ടങ്ങൾ വളർത്തേണ്ടതുണ്ട്.

ഈ പുതിയ വനനയം സർക്കാർ യഥാവിധി സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, സംരക്ഷിത വനപ്രദേശങ്ങളുടെ വലിയ ഭാഗങ്ങൾ സ്വകാര്യ കോർപ്പറേഷനുകൾക്ക് കൈമാറാൻ ഈ ഉപാധികൾ പ്രചോദനമാകില്ലേ എന്നതാണ് ഇത് വായിക്കുമ്പോൾ ഉടലെടുക്കുന്ന ആധി. ഇപ്പോൾ സർക്കാർ കൈവശമുള്ള ഭൂമിയുടെ യഥാർത്ഥ ഉടമസ്ഥാവകാശം അഴിമതിക്കാരായ രാഷ്ട്രീയക്കാർ പിന്താങ്ങുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറുന്നതുവഴി ഒരു പുതിയ തരം ജന്മിവ്യവസ്ഥ ചിലപ്പോൾ രൂപപ്പെട്ടെന്നും വരാം. ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് നീതിയുടെയും ന്യായത്തിന്റെയും തികഞ്ഞ ലംഘനമായിരിക്കും. എന്നാൽ ഇത് മുൻപ് സംഭവിക്കാത്തതൊന്നുമല്ലതാനും.

1980–കളിൽ, കർണാടക സർക്കാർ ഇതുപോലൊരു ഇഷ്ടക്കരാർ ഹരിഹർ പോളിഫൈബേഴ്സ് എന്ന കമ്പനിയുമായി കെട്ടിച്ചമച്ചിരുന്നു. കർണാടക പൾപ്പ് വുഡ്സ് ലിമിറ്റഡ് എന്ന ഒരു പുതിയ കമ്പനി ഉണ്ടാക്കി, ഗ്രാമീണർ കന്നുകാലിമേച്ചിലിനും വിറകുശേഖരണത്തിനുമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ആയിരക്കണക്കിന് ഏക്കർ പൊതുഭൂമി ഈ കമ്പനിയിലേക്ക് മാറ്റി, ഭാഗ്യവശാൽ ധർവാഡ് ആസ്ഥാനമായുള്ള 'സമാജ് പരിവർത്തൻ സമുദായ' എന്ന ഒരു എൻ.ജി.ഒ. ജനങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ച് ഈ നീക്കത്തെ എതിർത്തു. കെ.പി.എൽ-ന്റെ

നീക്കങ്ങൾക്ക് തടയിടാനായി അവർ കോടതിയെയും സമീപിച്ചു. പൊതുവായതിനെ വീണ്ടെടുക്കാനുള്ള ഈ പോരാട്ടത്തെ അംഗീകരിക്കുകയും മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്തത് അന്നു ജീവിച്ചിരുന്ന മഹാനായ കന്നഡ എഴുത്തുകാരനും സാമൂഹിക പരിഷ്കർത്താവുമായ കോട്ട ശിവരാമകാരന്ത് ആയിരുന്നു അവസാനം സർക്കാർ പിന്തിരിഞ്ഞു കമ്പനി പൂട്ടി.

പേപ്പർ, പ്ലൈവുഡ് മുതലായ കമ്പനികൾക്ക് അസംസ്കൃത വസ്തുവായി തടി ആവശ്യമാണെങ്കിൽ പഞ്ചസാര നിർമ്മാണശാലകളും തുണിമില്ലുകളും ചെയ്യുന്നതുപോലെ അതിനുള്ള വഴികൾ തേടുകയാണ് വേണ്ടത്. അതായത്, അവർ കർഷകരിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്ന് അവർക്ക് വിത്തും വായ്പയും സാങ്കേതിക സഹായവും നൽകി, അതിനുപകരമായി അവർക്ക് ഉത്പാദനത്തിന് ആവശ്യമുള്ള മരങ്ങൾ നട്ടുവളർത്താൻ കർഷകരോട് ആവശ്യപ്പെടണം. ഈ കൂട്ടുകെട്ടിന്റെ ഒരു വശത്ത് സ്ഥാപനങ്ങളും മറുവശത്ത് കർഷകരോ കർഷക സഹകരണ സംഘങ്ങളോ ആയിരിക്കും. ഇങ്ങനെയൊരു സമ്പ്രദായം ആത്മാർഥമായും ബലവത്തായും നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഗ്രാമീണ ഇന്ത്യയുടെ ഒരു വലിയ ഭാഗത്തിന് സാമ്പത്തികസ്ത്രോതസ്സിനുള്ള വഴി തുറക്കും. മറുവശത്ത്, സ്വകാര്യ കോർപ്പറേഷനുകൾക്കുവേണ്ടി, ഗ്രാമീണരെ അകറ്റി കെട്ടിയടച്ചുകൊണ്ടുള്ള വനവത്കരണം വനത്തെയും സർക്കാർ ഭൂമിയെയും ഉപജീവനത്തിനായി ഇപ്പോഴും ആശ്രയിച്ചുപോരുന്ന വിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒരിക്കൽക്കൂടി കുടിയിറക്കപ്പെടുന്നതിന് സമാനമായിരിക്കും.

പുതിയ കരട് വനനയത്തിൽ ഫാം ഫോറസ്ട്രിയെക്കുറിച്ചും 'വനത്തിനു പുറത്തുള്ള മരങ്ങൾ' എന്ന ആശയം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും ഒരു ഖണ്ഡിക ഉണ്ട്. കേവലം തടി ഉത്പാദനത്തിനും വളരെ അപ്പുറത്തേക്കായിരിക്കണം അതിന്റെ ശ്രദ്ധ. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെട്ട ആളുകൾക്കോ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കോ കൈമാറുന്നത് പൂർണമായും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടായിരിക്കണം ഈ ആശയം നടപ്പാക്കേണ്ടത്.

ഇന്ത്യൻ ഭൂവിസ്തൃതിയുടെ ഏകദേശം 23 ശതമാനം നിയമാനുസൃതമായി വനപ്രദേശമായി തരം തിരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇതിന്റെ പകുതിയോളം സ്ഥലം

യഥാർഥത്തിൽ ശരിയായ മരങ്ങൾ പോലുമില്ലാത്തവയാണ്. അതേസമയം, തരിശുനിലങ്ങളിലും വനനാശം സംഭവിച്ച മേഖലകളിലും തദ്ദേശജന്യമായ വൃക്ഷവർഗങ്ങൾ പുനഃകൃഷി ചെയ്യുക എന്നതിനാണ് യുക്തിഭദ്രമായ ഒരു വനനയം ആദ്യം ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത്. ഇത് ജൈവവൈവിധ്യത്തിനും ജല സ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനം ലഘൂകരിക്കാനും സഹായിക്കും. രണ്ടാമതായി രാജ്യത്തിന്റെ വനനയം ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത്, സംരക്ഷിത വനത്തെ ചുറ്റിപ്പറ്റി ജീവിക്കുന്ന കർഷക ആദിവാസി സമൂഹത്തിന്റെ ഉപജീവന സംരക്ഷണത്തിനും സുരക്ഷയ്ക്കുമായിരിക്കണം. എന്തായാലും, ഇപ്പോൾ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടതുപോലെ, ഈ പുതിയ വനനയം ശക്തമായ ശൃംഖലകളുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പഴുതുകൾ നൽകി അവരുടെ ഇഷ്ടാനുസരണം ചൂഷണത്തിനു വഴിവെച്ചുകൊണ്ട്, ഈ രണ്ടു ലക്ഷ്യങ്ങളെയും അപകടത്തിലാക്കുന്നതാണ്. ഇത് പാസ്സാക്കാൻ അനുവദിക്കരുത്.

മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്,

22-28 ഏപ്രിൽ 2018.

സർഗ്ഗാത്മക നിയമസഭ

വി.കെ. ബാബുപ്രകാശ്

കേരള നിയമസഭ 60-ാം വാർഷികത്തിന്റെ തിളക്കത്തിലും നിറവിലും ആണ്. 2017 ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ വജ്രജൂബിലിയുടെ ഒരു കൊല്ലം നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന വിവിധ പരിപാടികളുടെ ഉദ്ഘാടനം മുഖ്യമന്ത്രി നിയമസഭയുടെ ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പി ലോഞ്ചിൽ നിർവഹിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനുശേഷം വിവിധ പരിപാടികൾ നിയമസഭയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ജില്ലകളിൽ അരങ്ങേറി. സിംപോസിയം, സെമിനാറുകൾ, വിദ്യാർത്ഥി പാർലമെന്റ്, വിദ്യാർത്ഥി ചർച്ചകൾ, മുൻ നിയമസഭാംഗങ്ങളെ ആദരിക്കൽ തുടങ്ങിയ വിവിധ പരിപാടികൾ ജില്ലകളിൽ നടന്നു. ഈ വർഷം പരിപാടികൾക്ക് സമാപനം കുറിക്കുന്ന ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ വജ്രജൂബിലിയുടെ പ്രസക്തിയും കേരള നിയമസഭ നടന്ന വഴികളും ജനങ്ങൾക്ക് നൽകിയ സംഭാവനകളും ഓർത്തെടുക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.

ഒന്നാം നിയമസഭയുടെ രൂപീകരണം

പ്രാദേശിക നാട്ടുരാജ്യങ്ങളായി നിലനിന്നിരുന്ന കേരളം സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിക്കു ശേഷം ഭാഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു സംസ്ഥാനമായി രൂപീകരിച്ചത് 1956 നവംബർ ഒന്നിനാണ്. ഇന്ത്യയിൽ അന്നത്തെ ഭരണസംവിധാനത്തിൽ ജനാധിപത്യസമ്പ്രദായം പിന്തുടർന്ന നാട്ടുരാജ്യങ്ങൾ തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി രാജവംശങ്ങളായിരുന്നു. 1949 ഏപ്രിൽ ഒന്നിന് കൊച്ചിയും തിരുവിതാംകൂറും ലയിക്കുകയും തിരുവിതാംകൂർ രാജാവ് ഭരണത്തലവനാകുകയും ചെയ്തു. പുതുതായി രൂപീകരിച്ച അസംബ്ലിയിൽ കൊച്ചിയിലെയും തിരുവിതാംകൂറിലെയും അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. ആദ്യത്തെ സ്പീക്കറായി ടി.എം.വർഗ്ഗീസിനെ തെരഞ്ഞെടുത്തു. ആദ്യ അസംബ്ലി 1949 ജൂലൈ 11-ന് ചേരുകയുമുണ്ടായി. 1956 നവംബർ ഒന്നിന് കേരള സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ശേഷം നടന്ന ആദ്യ ജനകീയ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി സഖ്യത്തിനാണ് ഭൂരിപക്ഷം ലഭിച്ചത്. 1957 ഏപ്രിൽ ഒന്നിന് കേരള

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനകീയ മന്ത്രിസഭ രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഗവർണ്ണർ രാമകൃഷ്ണ റാവു ഉത്തരവിറക്കി. ഏപ്രിൽ രണ്ടിന് ഏക ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യൻ പ്രതിനിധിയായ ഡബ്ല്യൂ. എച്ച്. ഡിക്രൂസിനെ ഗവർണ്ണർ തെരഞ്ഞെടുത്തു. ഏപ്രിൽ അഞ്ചിന് ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 11 അംഗ മന്ത്രിസഭ സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത് അധികാരമേറ്റു. മന്ത്രിസഭയുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം ആദ്യഅസംബ്ലി സെഷൻ 1957 ഏപ്രിൽ 27-ന് സെക്രട്ടേറിയറ്റ് വളപ്പിലുള്ള പഴയ നിയമസഭാ കെട്ടിടത്തിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടാൻ ഗവർണ്ണർ ഉത്തരവായി. അസംബ്ലിയുടെ ആദ്യകാര്യപരിപാടി ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 188 പ്രകാരം സഭാംഗങ്ങളുടെ സത്യപ്രതിജ്ഞ ആയിരുന്നു. 124 അംഗങ്ങൾ പ്രോടെം സ്പീക്കർ റോസമ്മ പുന്നൂസിന്റെ മുമ്പിൽ സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു. രണ്ടാമത്തെ കാര്യപരിപാടി സ്പീക്കർ തെരെഞ്ഞെടുപ്പായിരുന്നു. ആർ. ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പി മാത്രമായിരുന്നു സ്പീക്കർ സ്ഥാനാർത്ഥി. ഇ. ഗോപാലകൃഷ്ണ മേനോൻ, ആർ. ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പിയുടെ പേര് നിർദ്ദേശിക്കുകയും നാരായണൻ നമ്പ്യാർ പിൻതാങ്ങുകയും ചെയ്തു. എതിർ സ്ഥാനാർത്ഥി ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ കേരള നിയമസഭയുടെ ആദ്യ സ്പീക്കറായി ആർ. ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പി ഏകകണ്ഠമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. ആർ. ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പിയെ സഭാ നേതാവ് മുഖ്യമന്ത്രി ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടും, പ്രതിപക്ഷ നേതാവ് പി.ടി.ചാക്കോയും ചേർന്ന് സ്വീകരിച്ച് സ്പീക്കറുടെ കസേരയിലിരുത്തി. സഭയുടെ ആദ്യ നടപടി സ്പീക്കറെ അനുമോദിക്കുന്ന ചടങ്ങായിരുന്നു. ആദ്യം മുഖ്യമന്ത്രി ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടും പിന്നീട് പി.ടി.ചാക്കോയും സ്പീക്കറെ അഭിനന്ദിച്ച് സംസാരിച്ചു. രാവിലെ 8 മണിക്ക് ചേർന്ന സഭ 9.55 -ന് അവസാനിച്ച് വൈകിട്ട് 5-ന് ഗവർണ്ണറുടെ നയപ്രഖ്യാപന പ്രസംഗത്തിനായി കൂടാമെന്ന തീരുമാനത്തിൽ പിരിഞ്ഞു. വൈകിട്ട് ഗവർണ്ണറുടെ നയപ്രഖ്യാപന പ്രസംഗം 5-ന് ആരംഭിച്ച് 5.35-ന് അവസാനിച്ചു. ആദ്യ യോഗം പിരിഞ്ഞ സഭ ഏപ്രിൽ 30-ന് വീണ്ടും കൂടാമെന്ന തീരുമാനത്തിൽ പിരിഞ്ഞു. പിന്നീട് കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രഗതി മാറ്റി യതും സാമൂഹിക നീതി ഉളവാക്കിയ പരിഷ്കരണങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിയതുമായ ഒട്ടനവധി ജനോപകാരപ്രദമായ നിയമങ്ങൾ പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്ത്

കേരളത്തിന്റെ ആദ്യ ജനകീയ നിയമസഭ ജനഹൃദയങ്ങളിൽ സ്ഥാനം പിടിക്കുകയുണ്ടായി.

ജനകീയസഭയുടെ പിറവി

ജനാധിപത്യ സമ്പ്രദായത്തിൽ ജനകീയ സഭകൾക്കുള്ള പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനം തിരുവിതാംകൂറിനായിരുന്നു. 1888 -ൽ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവ് എട്ട് അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു ജനകീയസഭ ആദ്യമായി രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. പൂർണ്ണമായി ജനാധിപത്യ നിയമനിർമ്മാണം പ്രസ്തുത സഭ നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും ആദ്യ ജനകീയസഭ എന്ന് ഇതിനെ വിളിച്ചിരുന്നു. മഹാരാജാവിന് ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ ഉപദേശം നൽകുന്ന ചുമതലയായിരുന്നു പ്രസ്തുത സഭയുടെ പ്രധാന കർത്തവ്യം. പിന്നീട് 1904-ൽ ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭ എന്ന പേരിൽ ആദ്യത്തെ ജനകീയസഭ 85 അംഗങ്ങളോടെ രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത സഭയും ഒരു നിയമനിർമ്മാണ സഭയോ ഭരണ നിർവ്വഹണസഭയോ ആയിരുന്നില്ല. 1907 -ൽ പ്രസ്തുത സഭയിലേക്ക് നാല് അംഗങ്ങളെ തെരെഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം നൽകുകയുണ്ടായി. 1919-ൽ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവ് പ്രസ്തുത സഭയെ നവീകരിക്കുകയുണ്ടായി. 13 ഉദ്യോഗസ്ഥ പ്രതിനിധികളും 11 അനുദ്യോഗസ്ഥ പ്രതിനിധികളും അടങ്ങിയ സഭയിൽ എട്ടു പേർ രാജാവ് നിയമിക്കുന്നവരായിരുന്നു. ബഡ്ജറ്റ് ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും സപ്ലിമെന്ററി ഡിമാന്റുകൾ അനുവദിക്കുന്നതിനും പ്രമേയങ്ങൾ പാസ്സാക്കുന്നതിനും പ്രസ്തുത സഭയ്ക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു. 1921-ൽ അംഗസംഖ്യ 50 ആയി ഉയർത്തി. ആശയപ്രകടനത്തിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം സഭ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. 1925 ഏപ്രിലിൽ കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തും ഒരു ജനകീയ സഭ നിലവിൽ വന്നു. 45 അംഗങ്ങളുള്ള സഭയിൽ 30 പേർ തെരെഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവരും 15 പേർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തവരുമായിരുന്നു. ഭൂവുടമകൾക്ക് മാത്രമായിരുന്നു വോട്ടവകാശം. സഭയ്ക്ക് നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും ബഡ്ജറ്റ് പാസ്സാക്കുന്നതിനും അധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. 1933-ൽ തിരുവിതാംകൂറിൽ രണ്ട് മണ്ഡലങ്ങളുള്ള ഒരു സഭ രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. അധോമണ്ഡലത്തിന്റെ

പേര് ശ്രീമൂലം സഭ എന്നും ഉപരിമണ്ഡലത്തിന്റെ പേര് ശ്രീചിത്തിര സഭ എന്നും ആയിരുന്നു. ശ്രീമൂലം സഭയിൽ 72 അംഗങ്ങളും ശ്രീചിത്തിര സഭയിൽ 37 അംഗങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. 43 അംഗങ്ങളെ സാധാരണ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്നും അഞ്ച് പേരെ പ്രത്യേക മണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നു. അസംബ്ലിയിൽ സ്പീക്കർക്ക് പകരം ഡെപ്യൂട്ടി പ്രസിഡന്റ് ആയിരുന്നു സഭ നിയന്ത്രിക്കാനായി തെരഞ്ഞെടുത്തത്. അംഗങ്ങൾക്ക് വോട്ടവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ പബ്ലിക് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റി 1933 ലാണ് രൂപീകരിച്ചത്. ഈ സഭ 1947 സെപ്തംബർ നാലുവരെ തുടർന്നു. ഈ സഭ പിരിച്ചുവിട്ട് ഉത്തരവാദിത്വ സർക്കാരിനെ മഹാരാജാവ് നിയമിക്കുകയുണ്ടായി. പൊതുസഭയുടെ പേര് പ്രാതിനിത്യസഭ എന്നാക്കി. പ്രായപൂർത്തി വോട്ടവകാശം ആയിരുന്നു മാനദണ്ഡം. ആദ്യത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി പട്ടം എ. താണുപിള്ള ആയിരുന്നു. നാലു മന്ത്രിമാരുള്ള പട്ടത്തിന്റെ മന്ത്രിസഭ 1948 ഒക്ടോബർ നാലിന് രാജിവച്ചു. ഇതേ സമയം 1938-ൽ കൊച്ചി സംസ്ഥാനവും നിയമനിർമ്മാണ സഭകളിൽ പരിഷ്കരണങ്ങൾ നടത്തി. 38 തെരെഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളും 11 നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്ത അംഗങ്ങളും കൊച്ചി പ്രജാ സഭയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. 1949 ജൂലൈ ഒന്നിന് തിരുവിതാംകൂറും കൊച്ചിയും സംയോജിച്ച് പുതിയ തിരുക്കൊച്ചി സംസ്ഥാനം രൂപീകൃതമായി. തിരുക്കൊച്ചിയുടെ ഭരണാധികാരിയായി തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവ് അവരോധിക്കപ്പെട്ടു. കൊച്ചിയിലെയും തിരുവിതാംകൂറിലെയും പ്രജാസഭകളിലെ അംഗങ്ങൾ ഇരു സഭകളിലും തുടർന്നു. തിരുക്കൊച്ചി സഭയുടെ ആദ്യ സ്പീക്കറായി ടി.എം. വർഗ്ഗീസിനെ 1949 ജൂലൈ 11-ന് തെരെഞ്ഞെടുത്തു. ആദ്യ മുഖ്യമന്ത്രി പറവൂർ ടി. കെ. നാരായണപിള്ളയായിരുന്നു. 1951 മാർച്ച് ഒന്നിന് പറവൂർ ടി. കെ. നാരായണ പിള്ളയുടെ മന്ത്രിസഭ രാജി വച്ചു. തുടർന്ന് സി.കേശവൻ മുഖ്യമന്ത്രിയായി അധികാരമേറ്റു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഭ 1952 മാർച്ച് 12 വരെ തുടർന്നു. തിരുക്കൊച്ചിയിൽ 1951-ൽ ജനകീയ തെരെഞ്ഞെടുപ്പ് നടക്കുകയുണ്ടായി. 1952 ഫെബ്രുവരിയിൽ അസംബ്ലി രൂപീകരിച്ചു. അന്നത്തെ സഭയിൽ ആർക്കും മന്ത്രിസഭ രൂപീകരിക്കാനുള്ള ഭൂരിപക്ഷം കിട്ടിയില്ല. 44 അംഗങ്ങളുള്ള ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ് എ.ജെ. ജോണിന്റെ

നേതൃത്വത്തിൽ മന്ത്രിസഭ രൂപീകരിച്ചെങ്കിലും 1953 സെപ്റ്റംബർ മൂന്നിന് ഭൂരിപക്ഷം നഷ്ടപ്പെട്ട് മന്ത്രിസഭ പുറത്തായി. 1954-ലെ തെരെഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഒരു കക്ഷിക്കും ഭൂരിപക്ഷം കിട്ടിയില്ല. 19 അംഗങ്ങളുള്ള പ്രജാസോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടി പട്ടം താണുപിള്ളയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മന്ത്രിസഭ രൂപീകരിച്ചുവെങ്കിലും 1955-ൽ ഭൂരിപക്ഷം നഷ്ടപ്പെട്ടു പുറത്തായി. തുടർന്ന് മുഖ്യമന്ത്രിയായി പനമ്പിള്ളി ഗോവിന്ദമേനോൻ അധികാരമേറ്റെങ്കിലും 1956 വരെയെ അദ്ദേഹത്തിനും അധികാരത്തിൽ തുടരാൻ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. തുടർന്ന് ഭരണത്തിലായിരിക്കവെ 1956 നവംബർ ഒന്നിന് കേരള സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കുകയും തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മദ്രാസ് പ്രവിശ്യയിൽ ഉൾപ്പെട്ട മലബാർ എന്നിവ ചേർന്ന് കേരള സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യ കേരള സംസ്ഥാന തെരെഞ്ഞെടുപ്പിൽ രൂപീകൃതമായ ഇ.എം.എസ്. മന്ത്രിസഭ 28 മാസം മാത്രമാണ് ഭരണം നടത്തിയത്. ഇപ്പോൾ 14-ാം സഭയാണ്. 2016 മേയ് 20-നാണ് 14-ാം കേരള നിയമസഭ രൂപീകൃതമായത്. പ്രോടേം സ്പീക്കറായി എസ്. ശർമ്മയെ തെരെഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. നിയമസഭാംഗങ്ങൾ 2016 ജൂൺ 2 ന് സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുകയും ജൂൺ മൂന്നിന് സ്പീക്കറായി പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണനെ തെരെഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

ഭൂപരിഷ്കരണം മുതൽ ക്ലിനിക്കൽ ബിൽ വരെ

1957 ൽ അധികാരമേറ്റ ഇ.എം.എസ് മന്ത്രിസഭ പ്രധാനപ്പെട്ട രണ്ട് നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ഒന്നാമത്തേത് വിദ്യാഭ്യാസ ബില്ലും രണ്ടാമത്തേത് ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമവും ആയിരുന്നു. രണ്ടാം നിയമസഭ പോലീസ് സേനയുടെ നവീകരണത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ച കേരള പോലീസ് നിയമം പാസ്സാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തൊഴിലാളികൾക്ക് ആശ്വാസം പകരുന്ന മിനിമം കൂലി നിയമവും പ്രധാന നിയമമായിരുന്നു. മൂന്നാം നിയമസഭയുടെ പ്രധാന നിയമങ്ങളിൽ കോഴിക്കോട് യൂണിവേഴ്സിറ്റി നിയമം, കേരള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ നിയമം, കേരള സഹകരണ നിയമം എന്നിവയായിരുന്നു. സി. അച്ചുതമേനോന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള നാലാം നിയമസഭയുടെ ശ്രദ്ധേയമായ നിയമങ്ങൾ 1972-ലെ

കുട്ടികളുടെ നിയമം ആയിരുന്നു. തെരുവിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമം, വിദ്യാഭ്യാസം, പുനരധിവാസം എന്നിവയ്ക്കും കുട്ടിക്കുറ്റവാളികളെ വിചാരണ ചെയ്യുന്നതും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് ഈ നിയമം. അഞ്ചാം നിയമസഭയുടെ പ്രധാന സംഭാവന 1977-ലെ കേരള കടാശ്വാസനിയമവും ജില്ലാ ഭരണനിയമവും ആയിരുന്നു. 47 നിയമങ്ങൾ പാസ്സാക്കിയ ആറാം നിയമസഭയുടെ ശ്രദ്ധേയമായ നിയമങ്ങൾ ചേരിപ്രദേശപരിഷ്കരണ നിയമം ആയിരുന്നു. കെ.കരുണാകരന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഏഴാം നിയമസഭയുടെ പ്രധാന സംഭാവന അഴിമതി നിരോധനനിയമം, ഗാന്ധി യൂണിവേഴ്സിറ്റി നിയമം, മോട്ടോർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധി എന്നിവയായിരുന്നു.

ഇ.കെ. നായനാരുടെ എട്ടാം നിയമസഭയുടെ സംഭാവന കേരള വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമമായിരുന്നു. ഒൻപതാം നിയമസഭയുടെ വിപ്ലവകരമായ നിയമനിർമ്മാണം ഗ്രാമീണ കേരളത്തിന്റെ മുഖപടം മാറ്റിയ പഞ്ചായത്തീ രാജ് നിയമം ആയിരുന്നു. ഇ.കെ. നായനാരുടെ പത്താം കേരള നിയമസഭയുടെ നിർണ്ണായക സംഭാവന ആയിരുന്നു ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതി നിയമം. പ്രീ-ഡിഗ്രി പഠനം യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്നും വേർപ്പെടുത്തിയ കേരള ഹയർ സെക്കണ്ടറി വിദ്യാഭ്യാസ നിയമം പത്താം കേരള സഭയുടെതായിരുന്നു. പതിനൊന്നാം കേരള സഭയുടെ ശ്രദ്ധേയ സംഭാവന കേരള നദീതീര സംരക്ഷണവും മണൽ വാരൽ നിയന്ത്രണ നിയമവുമായിരുന്നു. വി.എസ്. അച്യുതാനന്ദന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള 12-ാം സഭയുടെ പ്രധാന സംഭാവന കേരള നെൽ വയൽ തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണ നിയമമാണ്. വിശദമായ ചർച്ചകൾക്കും പ്രതിവാദങ്ങൾക്കും ശേഷം പാതിരാത്രി പിന്നിട്ട് വെളുപ്പിന് രണ്ടു മണിക്കാണ് ഈ ചരിത്ര ബിൽ 12-ാം നിയമസഭ പാസ്സാക്കുന്നത്. കേരള പോലീസ് നിയമം 12-ാം നിയമസഭ അടിമുടി അഴിച്ചുപണിയുകയുണ്ടായി. ഉമ്മൻ ചാണ്ടിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള 13-ാം സഭയുടെ പ്രധാന സംഭാവന കേരള സേവന അവകാശ നിയമം ആണ്. പിണറായി വിജയന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള 14-ാം കേരള നിയമസഭയുടെ പ്രധാന സംഭാവനകൾ 2017-ലെ കേരള പി.എസ്.സി. (അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രൈബ്യൂണൽ

സംബന്ധിച്ച ചുമതലകൾ), ജി.എസ്.ടി. നിയമം, 2017-ലെ കേരള മാരിടൈം ബോർഡ് ബിൽ, 2017 -ലെ കേരള ക്ലിനിക്കൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ ബിൽ, മലയാള ഭാഷ നിർബന്ധിത നിയമം എന്നിവയാണ്. മറ്റ് ഒട്ടനവധി ജനോപകാരപ്രദവും പുരോഗമനപരവുമായ നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും ഈ സർക്കാർ പദ്ധതി ഇട്ടിട്ടുണ്ട്.

നിയമസഭയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ സമത്വവൽക്കരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ്. ഭരണകൂടത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമേൽ ഉത്തരവാദിത്വത്തോടു കൂടി മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നത് നിയമസഭയാണ്. ബഡ്ജറ്റ് പാസ്സാക്കുന്നതും ധനവിനിയോഗബിൽ അനുവദിക്കുന്നതും ഈ ഉത്തരവാദിത്വത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമാണ്. കേരള ജനതയുടെ ജീവിത പുരോഗതിക്കും നേട്ടത്തിനും ഇനിയും ഒട്ടനവധി സംഭാവനകൾ കേരള നിയമസഭക്ക് നൽകാനാവും. ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനം ചാരിതാർത്ഥ്യ ജനകമെന്ന് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമസഭകളുമായി ഒത്ത് നോക്കുമ്പോൾ വെളിപ്പെടുന്ന ചരിത്രസത്യമാണ് എന്നത് വിസ്മരിച്ചുകൂടാ.

സഭയെ അടുത്തറിയാൻ 7 പുസ്തകം

വജ്രജൂബിലിയുടെ എടുത്തുപറയാവുന്ന നേട്ടം, നിയമസഭയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ പ്രൗഢഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണമാണ്.

1. ഒന്നാം കേരള നിയമസഭ മുതൽ 14-ാം സഭ വരെ പാസാക്കിയിട്ടുള്ള നിയമങ്ങളുടെ ക്രോഡീകരിച്ച ഗ്രന്ഥമാണ് **കേരള നിയമസഭ-നിയമ നിർമ്മാണത്തിന്റെ 6 പതിറ്റാണ്ടുകൾ 1957-2017.**

2. നിയമസഭയുടെ **സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ 36 വർഷത്തെ (1980-2016) പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥം.**

3. പാർലമെന്ററി നടപടിക്രമങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ശക്തർ ആന്റ് കൗൾ രചിച്ച പാർലമെന്ററി നടപടിക്രമങ്ങളും കീഴ്വഴക്കങ്ങളും എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ

ചൂണ്ടുപലകയാക്കി രചിച്ചതാണ് **കേരള നിയമസഭ നടപടിക്രമങ്ങളും കീഴ്‌വഴക്കങ്ങളും.** മറ്റൊരു സംസ്ഥാനവും ഇത്തരമൊരു റഫറൻസ് ഗ്രന്ഥം തങ്ങളുടെ അസംബ്ലി നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് രചിച്ചിട്ടില്ല.

4. സഭാനടപടികളിൽ സഭാദ്ധ്യക്ഷൻമാർ, വിവിധ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തത വരുത്തുന്നതിനും, തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിനും പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന റൂളിംഗുകളുടെ സമാഹാരമാണ് **സഭാദ്ധ്യക്ഷന്റെ തീരുമാനങ്ങളും റൂളിംഗുകളും 1952-2017.**

5. 14-ാം നിയമസഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ, രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ലഘുവിവരണം, കുടുംബം, അഭിരുചികൾ എന്നിവ അംഗങ്ങളുടെ ഫോട്ടോ സഹിതം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് (മലയാളത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും) രണ്ട് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ : **ആര് ആരാണ്, ഹു ഈസ് ഹു**

6. കേരളത്തെ നയിച്ച മുഖ്യമന്ത്രിമാർ, മന്ത്രിമാർ, പ്രതിപക്ഷ നേതാക്കൾ എന്നിവരുടെ ലഘുവിവരണങ്ങളും, ചിത്രങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ച ഇംഗ്ലീഷ് ഗ്രന്ഥമാണ് **ചീഫ് മിനിസ്റ്റേഴ്സ്, മിനിസ്റ്റേഴ്സ് ആന്റ് ലീഡേഴ്സ് ഓഫ് ഒപ്പസിഷൻ ഓഫ് കേരള.**

7. ആദ്യ നിയമസഭ മുതൽ 14-ാം സഭ വരെ സ്പീക്കർ, ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ പദവിയിലിരുന്നവരുടെ രത്നച്ചുരുക്കവും ചിത്രവും ഉൾപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥമാണ് **കേരളത്തിലെ സ്പീക്കർമാരും, ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർമാരും (മലയാളത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും).**

ഇ.എം.എസ്. മ്യൂസിയം, കദളിത്തോട്ടം, മാതൃകാ നെൽകൃഷി

നിയമസഭയുടെ സമ്മേളനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ സി-ഡിറ്റ് നിർമ്മിച്ച ലഘു ഡോക്യുമെന്ററി ആണ് “ നമ്മുടെ നിയമസഭ ”. കൂടാതെ കേരള നിയമസഭയെക്കുറിച്ച് ‘വജ്രകേരളം’ എന്ന പേരിൽ കേരള ചലച്ചിത്ര വികസന കോർപ്പറേഷൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ലഘു ഡോക്യുമെന്ററിയും പ്രദർശനത്തിനുണ്ട്. 13-ാം കേരള നിയമസഭ പാസാക്കിയ പ്രധാനപ്പെട്ട 11 നിയമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ലഘു ഡോക്യുമെന്ററികളുമുണ്ട്.

പുരാവസ്തുവകുപ്പിന്റെ സംരക്ഷിത സ്മാരകവും 150 വർഷത്തോളം പഴക്കമുള്ളതുമായ നിയമസഭാ സുവർണ്ണ ജൂബിലി മ്യൂസിയം തനിമ നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് പുരാവസ്തു വകുപ്പിന്റെ ചെലവിൽ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും, പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഐക്യകേരളത്തിന്റെ ആദ്യ മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്ന ഇ.എം.എസിനെ അനുസ്മരിക്കുന്നതിനായി ഇ.എം.എസ്. സ്മൃതി എന്ന നാമത്തിൽ നിയമസഭാ മ്യൂസിയത്തിൽ സമഗ്രവും ആധുനികവുമായ ഒരു മ്യൂസിയത്തിന്റെ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. അനിമെട്രോണിക്സ് സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ നൂതനരീതിയിൽ ഇ.എം.എസ് സ്മൃതി സജ്ജീകരിക്കുന്നതിനാണ് പദ്ധതി. കൂടാതെ മ്യൂസിയത്തിൽ നിലവിലുള്ള ഗാന്ധിസ്മൃതി നവീകരിക്കുന്നതിനും പദ്ധതിയുണ്ട്.

നിയമസഭ പൂർണ്ണമായും ഹരിത നിയമസഭയാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജൈവമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് കേരള ശുചിത്വ മിഷന്റെ സഹായത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. മൂന്ന് മഴവെള്ള സംഭരണികളിലായി 15 ലക്ഷം ലിറ്റർ വെള്ളം സംഭരിക്കുന്നത് നിയമസഭാവളപ്പിലെ കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഏകദേശം 50 സെന്റ് സ്ഥലത്ത് ജൈവരീതിയിൽ ആധുനിക സമ്പ്രദായത്തിൽ വിവിധയിനം പച്ചക്കറി കൃഷി നടത്തിവരുന്നു. നിയമസഭാ കവാടത്തിൽ മുപ്പതോളം ഔഷധമേന്മയുള്ള അസുലഭമായ തുളസിച്ചെടികൾ ഉൾപ്പെട്ട തുളസീവനം ഉണ്ട്. സഭാ വളപ്പിൽ മുപ്പതോളം വിവിധ ഇനങ്ങളിൽപ്പെട്ട കദളിവാഴത്തോട്ടം സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നു. ഇരുപത്തഞ്ചോളം ഔഷധസസ്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ഔഷധത്തോട്ടവും ഉണ്ട്. ഒരു സെന്റ് സ്ഥലത്ത് പുഞ്ചകൃഷി മാതൃകയിൽ നെൽകൃഷി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. അമ്പതോളം ചെമ്പരത്തിയിനങ്ങളും, വിവിധ പൂച്ചെടികളും ശാസ്ത്രീയമായി പരിപാലിക്കുന്നു. നിയമസഭാ ജീവനക്കാർക്കിടയിൽ കാർഷിക അവബോധം വളർത്തുന്നതിനായി ഹരിത ക്ലബ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സഭാവളപ്പിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജൈവപച്ചക്കറികൾ, മറ്റ് കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിവ മിതമായ നിരക്കിൽ ഹരിത ക്ലബ് മുഖേന ജീവനക്കാർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നു.

FOCUS

നിയമസഭയുടെ പാർലമെന്ററി പഠനകേന്ദ്രത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേരളത്തിലെ തെരെഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 75 സ്കൂളുകളിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി 1000 ഭരണഘടനാ ക്ലാസ്സുകൾ വിദഗ്ദ്ധർ എടുക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ കുട്ടികളെ പങ്കെടുപ്പിച്ച് മാതൃകാ നിയമസഭകൾ സംഘടിപ്പിക്കും. അതോടൊപ്പം പാർലമെന്ററി പഠനകേന്ദ്രത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ജനാധിപത്യ ഉത്സവം എന്ന പേരിൽ പഠന ക്ലാസ്സും സിംപോസിയവും നടത്തും.

കലാകൗമുദി,

15 ഏപ്രിൽ 2018.

FOCUS

In Search of Non-tangential Premises The Surrogacy (Regulation) Bill, 2016

Pragna Paramita Mondal, Achin Chakraborty

The much anticipated Surrogacy (Regulation) Bill (SRB), 2016 comes as a classic case of deferral, haste and halt, as a disavowal of existing norms that has raised more questions than resolved in its wake. Sure, it marks the government's maiden, and therefore commendable, effort to separate the legal discourse on surrogacy from the broad sphere' of assisted reproductive technology (ART) in the country. But the picture that resurfaces in its wake is bewildering, as the insistence on reforms in surrogacy practices in India has been placated with an embargo on its commercial variety. Equally bemusing is the sole sanction of the altruistic category in surrogacy which, according to its Indian version, shall strictly be defined as a kind of exclusive "kinship surrogacy.'"

Given the large contrasts in the realities and motivations of principal stakeholders, the issue of legitimising rights and freedom(s) in commercial surrogacy in India has always been under constraint, with successive attempts at its regulation being made since 2008. However, existing legal-ethical reasoning stands challenged in the face of the SRB'S overhaul of preceding legislative narratives on the viability of best practices that could have determined commercial surrogacy in India. Consequently, an absolute ban is proposed as the justification to eliminate isolated, misconstrued or dispersed outcomes in commercial surrogacy, that might have transpired within an operational vacuum and in the absence of an act proper (that is, an Assisted Reproductive Technology Regulation] Act or a Surrogacy [Regulation] Act per se as opposed to the ART [Regulation] Bill), when procedures, participants and the resulting contracts were not bound by the condition of legal enforceability. In fact, it would be a terrible oversight to underestimate the corrective capacity of a self-contained legal mechanism that could have focused on commercial surrogacy from a different and a more robust vantage point.

A deeper inquiry into the so-called commercialisation of the surrogacy industry through surveys and studies (of which there is a serious dearth) could have provided the much-needed

input to a rational policy design. And this points to the fact that at the level of policy formulation, an erasure may not be the best way to address a hiatus. So, is the ban on commercial surrogacy essential, well-timed and inevitable? Or does it follow from a context that is yet to be methodically and statistically analysed? Does it, therefore, also suggest that the question concerning the "dignity of womanhood" or the role of women ("poor Indian women") was never quite settled upon as legal institutions measured out societal needs in relation to scientific innovations over the span of a decade ?

In Response to the PIL

The SRB reflects the objectives mentioned in the public interest litigation (PIL) filed by Jayashree Wad in the Supreme Court in January 2015. The PIL solicited a ban on commercial surrogacy based on a delineation of the following discrepancies: (i) the degeneration of motherhood as a womb-renting business and the easy availability of poor Indian women as surrogates at one-third or one-fifth of the prices offered in other nations; (ii) the disadvantaged, marginalised socio-economic condition of the surrogate mothers; (iii) their lack of information and understanding of the surrogacy agreement; (iv) their absence of consent and the prevalence of economic coercion as being the motivating factor in surrogacy; and (v) the financial gains made by doctors, hospitals and the institutions involved that take undue advantage of the woman's marginalised socio-economic condition.

It may be apparent from the nature of the objections raised in the PIL that they were in dire need of remedial measures in order to be countered in places of sporadic occurrence. To follow suit from such unilateral charges, however; suggests an extreme move and rules out the possibility of systemic readjustments in commercial surrogacy in India. This litigation has been responded to by three pleas of intervention filed respectively in the Supreme Court by medical bodies (jointly by the Indian Society for Third Party Assisted Reproduction; Indian Society for Assisted Reproduction; the Federation of Obstetric and Gynaecological Societies of India; Indian Medical Association), a group of surrogates from Delhi, Gujarat and other states, and overseas citizens of India. But the call has so far been unheeded as it is evident from the latest legislation on

surrogacy in India. Therefore, the representativeness of the concerned "moral agent" holding sway upon the process that culminates in the bill is rather questionable. There is a need for more participative decision-making in issues that involve the reproductive rights of citizens or the reproductive autonomy of women engaged as surrogates.

Commercial Surrogates

By and large, the announcement of the new bill has been discussed around the elements of deprivation (or discrimination) facing some potential seekers of surrogacy, namely single parents, live-in couples, same-sex partners and even, foreign commissioning parents. Their eligibility has also been considered vis-a-vis the standards and norms put into practice for adoptive parents under the Hindu Adoptions and Maintenance Act, 1956 or the Guardians and Wards Act, 1890. It is fundamental, however, to include the commercial surrogates in the debate on surrogacy and their perceptions of it as a "job," an "opportunity" that once was but would no longer *legally* exist following the implementation of the SRB. Their outright exclusion in the deliberations that decide the predicament of surrogacy within the country, in fact, reinforces their disposability, lack of privilege, and ultimate "loss of dignity" that the SRB proclaims it tries to resist. After 14 years of legal commercial surrogacy in the country, how can we displace these women and their services overnight? There is a need to identify which part of this market is actually objectionable. Is it only the surrogates who bring the commercial aspect to the surrogacy market, so that their elimination would end popular scruples over the privatisation of reproduction? During the field research conducted by one of the authors on surrogacy in Kolkata and its suburbs, Pallabi Dutta, a supervisor and facilitator in commercial surrogacy, associated with a care service provider company in Bhawanipur, Kolkata, had once remarked:

> But for *these* women, the technology would not have been what it is today. ART is a complex process and what works for one, may not work for the other. I'm not a technical person but I've observed how, with our surrogates, doctors have to constantly rely on their judgment and instincts for innovation and

improvisations within standard norms. Everything adds on to it (the science). These surrogates have come forward and made it possible. (Personal interview 2016, emphasis added)

This is, of course, not to whisk insights into the interdependence of technology and human subjects and the latter's contribution to scientific trials or the ethical positions that emerge thereof, but to emphasise the reference to "these women" -to the class and socio-economic relations or the need-based calculations that determine the entry of such women into commercial surrogacy in the absence of more remunerative life choices. Choice is a key aspect in this regard and our interactions with the surrogates have informed us to better not presume or resent the paradox of choices they make. They have occasionally spoken of the uncomely circumstances of their lives leading up to their present choice. But their narratives were seldom laced with a sense of victimhood and were rather interspersed with a feeling of agency that may be understood as being limited, notional and understated in its own way but not without value or merit on the surrogates' part:

> Of course I haven't shared it with my relatives; they would not understand. But at least, I'm into something respectable ... I'm doing good for the couple and I'm doing it for my children. The money is more than what their father can make (as a driver). He grows impatient at times, but I tell him that it's only a matter of a few months. And then we are free to live our life. (Personal interview 2016)

> I live with my mother-in-law and my five year-old son. A month ago, my husband moved out with another woman. He was never really good at anything and had to do odd jobs to run the family. Now, my son is my sole responsibility. But that doesn't scare me. I'am glad that I had set aside the money that I got out surrogacy for my own boy through good schools and colleges even though I work as a domestic help now. (Personal interview 2016)

> It's a hard life. My husband works as a zari worker in Punjab and I talked him into it. My daughter doesn't know what this surrogacy is. I've left her

> with my mother and my in-laws think I'm at her place too. I'll not do this for the second time. But I've plans to buy a small plot of land with some money and to save the rest for my daughter's marriage. She is 10 now and soon it will be time to marry her off. (Personal interview 2015)

Commercial vs Altruistic

It is important to note why so many of "these" women have had the scope to offer themselves as commercial surrogates when the altruistic mode (that had always been legally permissible) or "kinship surrogacy" (where relatives were taken as surrogates) would have been a more convenient proposition for the intended parents, both financially as well as logistically. In other words, why was commercial surrogacy so popular and widespread among domestic commissioning couples and altruistic surrogacy never quite enthusiastically practised?

Most of the in vitro fertilisation (IVF) practitioners interviewed during the research suggested that they encountered around 2% cases in altruistic surrogacy, the rest having primarily involved commercial surrogates. Altruistic surrogacy is not done in lieu of monetary compensation. It may engage a friend, a relative or a woman previously unknown to the commissioning parents but commonly includes the first two groups of individuals. It should be distinguished from traditional surrogacy, the one that takes a surrogate not merely as a gestational carrier but also as the contributing genetic parent of the child, and which mayor may not be concluded in terms of money, gifts or other forms of rewards.

It was commonly acknowledged during the interviews at the clinics that there remains a general apathy among intended parents towards accepting a family member as the surrogate. This apathy is informed by the recipients' anxiety over social taboos and the probable adverse psychosocial impacts that the child may incur due to such a disclosure. Interestingly, the crisis in social recognition in the case of commercial surrogacy is observed not only among the uneducated or illiterate surrogates but more so, among the well-off commissioning parents. This concern was overtly expressed by Jayanta Sinha, a government official and a commissioning father to twin babies through commercial surrogacy, in the course of a personal interview (2015):

> It is too early to even think of any such thing. I was not sure of how my acquaintances would react to this information about our surrogacy and I cannot think of what the children would feel if they come to know about it after they've grown up. We're not very inclined to tell them either. It's beyond my capacity to imagine at this moment what would be in the best interest of my children.

The other reason cited by many commissioning couples was their reluctance to strike up a note of obligation with any of their relations so far as their private decisions regarding family planning were concerned. Contrary to this position, collaboration and convenience were presented as the reasons for altruistic surrogacy by Janki Dwivedi of Bihar. After repeated attempts in Patna with Mansi, her sister, as the surrogate, she had come over to an infertility hospital in Salt Lake City to give it a third and a final try. She retorts,

> My family asked her to do it and she agreed. We cannot stay here in Kalkatta. It would be easy to take care of her at home and to keep up with the pregnancy as instructed by our doctor. (Personal interview 2015)

Altruistic surrogacy, understood as kinship surrogacy in the present context, may also not be encouraged as being the norm because it offers limited options in terms of medical eligibility in third-party reproduction. All the IVF specialists interviewed extensively during the field research agreed that reproductive health was conceptually different from .general health and surrogate pregnancy was certainly not similar to a natural pregnancy. Even a woman or a female relative having a history of successful live births may not be found to qualify as a surrogate if the hormonal injections fail to induce pregnancy or, for example, the endometrial lining does not build up sufficiently to receive the embryo. There may be analogous complications in surrogate pregnancy and eligibility therefore cannot be determined depending on the willingness of the surrogate or a relative who chooses to become one. This leads us to consider the premise that conforming to exclusive kinship-based structures may not be always possible so far as medical procedures in surrogacy and artificial reproduction are concerned. This is also realisable in the principles that control all forms of donation in blood, organs, tissue, gametes or even breast milk and their distribution that is based on necessity and compatibility rather than on in-group relational parameters.

Whether altruism-which presumably indicates a non-exploitative and equal exchange between the two parties-enhances the qualitative merit of the interpersonal relationship between the surrogate and the commissioning parents is also not to be definitively ascertained. This may be inferred from the findings of a study conducted by a team of researchers among 42 couples in the United Kingdom (UK). It refers to issues regarding the varying levels of association and attendant problems of familiarisation among the surrogates and intended parents, not with standing these being cases of altruistic surrogacy. It points out the element of "forced friendship" between parties previously unknown to each other, or the possibility of coercion that a friend or a relative might face in acting as a surrogate. The British Medical Association (1996) also confirms such dilemma in its observation that, even in altruistic surrogacy, the complicity to maintain contact between parties after the delivery of the surrogate child may selectively benefit some but may not be universally desired by all. For instance, the occurrence and the reasons of disclosure may also vary accordingly and the studied sample indicates that 48% of the couples suggestively "had no choice but to tell" friends and relatives about the surrogacy arrangement considering the practical difficulties in concealment.

At this point it may be asked, therefore, why altruism should be given greater leverage than mutualism in surrogacy arrangements. A relevant reference might also be made here to the Israeli law on surrogacy (1996), which despite its own reservations and complexities, strictly forbids the induction of a surrogate who is related or known to the commissioning couple in order to purposively avoid imbalances within the family and the potential pressures on relatives to become surrogates.

Perils of Stand-alone Altruism

The social and moral dynamics of "altruism," thus, need to be questioned with relation to the "womb" which, to use Karl Polanyi's (1944: 71-80) formulation, may be deemed as a "fictitious commodity" or a commodity not in the economic sense of the term. The concept of "giving" as an altruistic gesture that involves no expectations of moral or financial reward generally opens up discussions on the gift/Market divide that has been indicated by Richard Titmuss (1970) in his

deliberation on the unpaid, voluntary nature of blood donation in the UK. Titmuss's argument in defence of the practice of blood donations as opposed to market transactions in blood was that market-driven accumulation of blood would compromise the "right to give" through an interference with self-interest calculations and dismantle the system of values on which altruistic donation was based.

Kenneth Arrow (1972) accepted the moral superiority of the unpaid system and trust-based claims that would induce "giving" in the nature of altruism, but maintained that a combination of market and giving was by no means provocative or derogatory to the altruistic intent. Robert Solow (1971) also identified the pragmatism in using blood both *given* and *sold* and was in favour of assessing the institutional influences on the motivations of donors. Accordingly, he suggested that a study conducted during a blood donation programme in Harvard University proved in no way that students who abstained from giving blood were concerned with the provision of selling their blood for money. In fact, studies on the supply demand aspect of blood/human organs have- emphasised the need for complementary profit-based systems in blood/organ collection and the role of social constructions in determining the institutional facilitation of "giving" .

What can be derived from this crucial discourse on the optimal organisation and ethical implications of mobilising essential medical components such as blood, organs, or womb and gametes, for example, as pertains to our discussion, is that a well-regulated market in such resources should be made available alongside altruistic alternatives, if a crisis in the policy on industry-based, technology-aided reproductive solutions is to be avoided.

Interestingly, the idea of altruism that has been floating around in connection with surrogacy would make an unanticipated turn if we take a departure from the philosophical discourse and focus on its implications in the biological sciences. For instance, in reproductive biology, altruism may refer to the "loss" of individual fitness of the donor (or the *giver* in the Titmussian sense) in an effort to ensure the well-being or fitness of the recipient. This concept of altruism is lodged within the ideas of kin selection and finds a further ramification in the theory of reciprocal altruism. Reciprocal altruism argues that an individual might engage in an altruistic act if there was a high probabilistic expectation of being helped by the recipient at some later stage. The purpose of

introducing these concepts to fold the discussion on altruism in surrogacy is to point to the fact that the altruistic project in intimate bilateral (and biological) exchanges involving procreation, can possibly imbibe some characteristics of natural altruism, where the elements of "individual loss" or commensurate "reciprocity" are bound to further problematise outcomes in surrogacy arrangements. "Individual loss," in this case, may result in a "close female relative" committing to surrogacy in the manner of a thankless engagement or an onus upon a woman that explains a preposterous double-bind in reproduction and its social pressures of giving birth on behalf of a less fortunate relation (the margin of reproductive obligation being amplified from the self to the family). Whereas "reciprocity" can spell equally disastrous consequences, in terms of futuristic expectations and gratification of hierarchical structures within the family.

For instance, Rama Sarkar, another supervisor in surrogacy agreements tries to indicate the irrevocable mishandling of the ownership and relational questions within the ambit of the family, when she says:

> People often talk of the possibility of surrogate children having to fight their kins and siblings in property disputes. And now, what if two sets of parents who belong to the same family competitively assert their claims upon one single child born out of altruistic surrogacy and the child is then forced to choose between them or to distribute their expected returns of old age in an unpalatable way? It would be too confusing for the child.(Personal interview 2016)

Recently, the Parliamentary Standing Committee on Health and Family Welfare (2017) has scrutinised the SRB in its *One Hundred Second Report* and suggested that altruistic surrogacy in the Indian context "is far removed from the ground realities" and could facilitate "forced labour" within the family. It has, therefore, stated that altruism cannot be validated on assumptions of moralistic behaviour and choices in complete disregard of the bases of scientific necessities. Accordingly, the committee recommended that the word "altruistic" be replaced with "compensated" and an appropriate regime of payment and compensation to the surrogate be devised.

Relativity of Repugnancy

Why are some transactions objected to by people who do not themselves engage in those transactions and therefore, experience no direct harm? This is hard to answer. The objection ostensibly comes from a concern for the victim of "exploitation" that is believed to be embedded in the allegedly unequal ex- change relationship between the parties involved. The construction of victim- hood usually rests on a couple of issues, such as an asymmetry of information between the parties involved regarding the "real" costs and benefits (both monetary and non-monetary) of the transaction. Even when the victim is fully informed, she is believed to have been constrained by her circumstances and is believed to have entered into the transaction involuntarily.

Certain notions of exploitation are also invoked repeatedly with regard to one party (unfairly) receiving a larger share of the net benefit from the transaction. Thus, the discourse around exploitation and victimhood completely rules out any possibility of mutuality of net benefits. Objections are also raised by those who believe that it is simply wrong to convert certain things into commodities, as it hurts their human sensibilities. Thus, a transaction becomes repugnant when some people want to engage in it and others do not want them to. (Roth 2015)

Interestingly, the degree of repugnance towards a particular kind of transaction varies over time and space. Kidneys are not bought and sold in the open market in most of the countries around the world, including India. However, during the Iraq-Iran war (1980-88), it was legal to sell and buy kidneys in Iran, presumably because of the huge demand for kidney replacement to save lives. At various points of time, different groups may be found raising objections to certain kinds of transactions world over. Examples vary from selling and buying alcohol to same sex marriage, from selling and buying beef to accepting interest on loans. Even in the same country, the degree of repugnance to the contentious transaction may vary from one region to another. In the United States, for instance, commercial surrogacy is fully legal in California, Florida and several other states, but not in New York and some other states.

Surrogacy sans the 'Commercial'

The debate around the moral feasibility of commercial surrogacy in India has come a long way and has posited different sets of questions at different points of time. Each of these

questions has generated fuzzy responses across sociocultural platforms, state organisations and the medical fraternity to date, as the multidimensionality of this issue continues to frustrate the search for simplistic solutions. Notional perceptions ahout the practice of commercial surrogacy per se inevitably follow from the differential understanding of the peripheral realities and ethical implications of this complex technological innovation, and this process involving human subjects as social, moral and “economic” entities.

Post the ART (Regulation) Draft Bill, 2014, the immediate concern was whether commercial surrogacy in India loosely summed up the arguments regarding the commodification of the female body in a globalised socioscape. One wonders then if the transnational version of it was merely a neo-imperialist appropriation of the gestational labour and reproductive assets of the developing world by the developed. Was it a form of “reproductive slavery” (Rao 2012), a take-over that blatantly “exploited” a colony of poor, ignorant, and therefore powerless, surrogate mothers? What did the sole provisioning of commercial surrogacy for married Indian couples imply? Did it modestly presuppose that exploitation in this case could only be a cross-racial syndrome and does not qualify as a cross-class phenomenon? Did it authenticate the prioritisation of a particular variety of need over an artifice of exploitation that addresses a familiar “home-grown for the home crowd” situation? Or was it an intervention that suggested through the conflation of technology and tradition that the Indian surrogate’s body can be engaged only to cater to demands that help fulfil generic procreative responsibilities in the direction of nation-building? .

Ultimately, the SRB fails to encapsulate within its scope the answers to all of the above queries. If protectionism had been the call of the hour, the prohibitive sanction in the nature of an export restriction or this current direction towards an outright abolition, would imply that commercial surrogacy in its legally-endorsed form was already functioning within the strictures of moral inculpability. The issue, therefore, was to determine which category of skills, at the level of policy implementation, would be lawfully outsourced to promote domestic profitability and what sort of institutional barriers would be inserted to control misuse in the “exploitation” of certain endogenous skills.

The export of care work, for instance, had been a consistent trend and Indian caregivers and nurses often migrated in large numbers to West Asia until March 2015, when the union government prevented overseas recruitment through private agencies and authorised state agencies such as the Non-Resident Keralites Affairs Roots, Overseas Development and Employment Promotion Council and concerned Indian embassies to supervise recruitment procedures of nurses in almost 18 countries, including the United Arab Emirates, Qatar, Oman, Kuwait, Malaysia, Libya, Jordan, Yemen, etc. This move substantially checked frauds and recruitment scams but also reduced the rate of employment of Indian nurses in foreign countries by 75% and this downsizing forced the Kerala government to rehash the earlier proposal in order to facilitate the recruitment of nurses from the state across the continent. (George 2016)

Conclusions

The problem lies in identifying the point of inefficiency in the Indian commercial surrogacy market and the idea of “misuse” that is often naturalised through the politics of prohibition but would be crucial to its understanding. Does misuse in Indian commercial surrogacy involve a meagre scale of payment in terms of the enormous valuation of surrogacy services abroad or the Indian surrogate’s lack of equanimity in control over the instruments of legal and moral arbitration? A precise focus on these two facets of misuse will explain why the surrogacy contract needs to be explored and reconsidered. In fact, the perspective on amplifying the efficiency of the bilateral exchange in commercial surrogacy and enhancing its quality of governance ratifies the consolidation of the legal contract as a potential tool that can help situate and redefine the surrogate’s agency in a surrogacy arrangement. But any move towards the reorganisation of the commercial surrogacy market, in terms of legal mandate, contractual immunity or informational symmetry, has to be preceded by responsible lawmaking that does not end up being an exercise in evasion or suppression.

Economic & Political Weekly,
7 April, 2018.

Media And The Higher Judiciary

A.G. Noorani

Chief Justice of India Dipak Misra has been violating this wise counsel which has been quoted for centuries in admonition or advice. If it is improper to attack counsel's arguments as "atrocious" behind their back days after the hearings are over, it is sheer abuse of the judicial office to deliver a tirade on the media as he did on March 15.

A judge is perfectly entitled to censure, for good reason, a party to a cause before him. Judicial licence permits him, on occasion, to make remarks of a more general nature. He has absolutely no right, authority or jurisdiction to deliver a sweeping censure behind the back of the affected party, without hearing it, and outside the record before him.

A Bench, comprising the Chief Justice and Justices AM. Khanwilkar and D.Y.Chandrachud, was hearing a petition by a highly respected news portal *The Wire*. It challenged the Gujarat High Court's refusal to quash the complaint of defamation filed against it by Jay Shah, the son of the Bharatiya J anata Party's (BJP) president, Amit Shah. The Bench posted the petition for final disposal on April 12 and directed the magistrate not to hear the defamation case meanwhile. *The Wire* claims that it tool, the statistics from the public domain and found that the turnover of Jay Shah's company had increased 16,000 times from Rs. 15 lakh to Rs.80 crore shortly after Narendra Modi became the Prime Minister and Amit Shah, the BJP president. A plea of justification, if established, is a perfect defence in law. Courts have refused injunctions against publication once the defendant pleads justification.

In the circumstances, the short issue before the Bench was whether to quash Jay Shah's complaint or allow the trial to proceed. It was *not* concerned with the merits of *The Wire's* allegations. That is for the trial court judge to decide.

Yet, this is what Chief Justice Misra said: "I don't want to name any particular electronic media, but the way things have been vilified, it is not responsible journalism." He did not *name* the offender but referred to it while hearing the petition.

The Chief Justice observed: "The electronic media and *websites* require to be extremely careful. However, question of gagging the media does not come at all. I have myself rebuffed all attempts to gag the media, but we do expect the media, especially electronic media, to become more responsible. They cannot publish anything only because they have some w*ebsites.*

It is not the culture of journalism to write anything and get away with it only because it is published on a website. Are they free to write anything? What they write sometimes is sheer contempt of court. You cannot reproduce, anything that comes to your heart and mind. There has to be some basis".

That, surely, is for readers to judge. The courts come in only if the law is violated. The repeated mention of "website" is most unfortunate. What effect will these observations have on the mind of the magistrate? Note in context the Chief Justice's denial ("I don't want to name any *particular* electronic media"). His disclaimer "his remarks were not in any way connected to the case being heard" makes matters worse still. Why, then, did he embark on this gratuitous sermon at such length and of so sweeping a character with all the consequences of prejudice to *The Wire?* What was the provocation? The judge's seat is not a bully pulpit for a judge to embark on such an exercise at a critical stage of the proceedings while admitting its irrelevance to the case in hand. Is there any precedent in any apex court the world over for such a tirade by a judge and one admittedly unrelated to the case before him? Some have a wrong notion of the press; the failing affects judges, Ministers and politicians. It is not a poor country cousin to be scolded at whim. It is the Fourth Estate, equal to the other three- executive, legislature and the judiciary. The judiciary lays down the law; the executive enforces it. The legislature makes laws. The press has a right and a duty to keep a vigil on all three. Sermons to be "constructive" imply- overlook our destructive acts and politely suggest reform.

Edmund Burke said that "there were Three Estates in Parliament; but, in the Reporters' Gallery yonder, there sat a Fourth Estate, more important far than they all". Decades later, Thomas Babington Macaulay wrote: "The gallery in which the reporters sit has become a fourth estate of the realm.". Shimon Shetreat's *Judges on Trial* (1977) is an acclaimed classic. He wrote:

"The press plays an important role in checking judicial behaviour, as vividly described by Lord Denning: 'In every court in England you will, I believe, find a newspaper reporter ... He notes all that goes on and makes a fair and accurate report of it ... He is, I verily believe, the watchdog of justice ... He [the judge] will be more anxious to give a correct decision if he knows that his reasons must justify themselves at the bar of public opinion.... If there is any misconduct on [his] part, any bias or prejudice, there is a reporter to keep an eye on him.'

"The importance of the press in the checking of judicial conduct cannot be exaggerated. It is to be noted that only the press constantly and publicly criticises judicial conduct". Legislators are restricted.

SURROGATE FOR THE PUBLIC

Judicial rulings recognise the press status and role. The United States Supreme Court accepted the role of the media as a surrogate of the public in the exercise of its right to be informed of current events-of its right to know.

A public TV station, KQED, which had exposed abuses in prisons in the San Francisco Bay area, demanded unfettered access to the Santa Ritajail but secured only a limited right of access. A fine balance was struck in the governing judgment of Justice Potter Stewart: "A person touring Santa Rita jail can grasp its reality with his own eyes and ears. But if a television reporter is to convey the jail's sights and sounds to those who cannot personally visit the place, he must use camera and sound equipment. In short, terms of access that are reasonably imposed on individual members of the public may, if they impede effective reporting without sufficient justification, be unreasonable as applied to journalists who are there to convey to the general public what the visitors see."

In 1980, in the famous Richmond Newspapers case,a near-unanimous Supreme Court upheld the Stewart logic. Chief Justice Berger said: "Instead of acquiring information about trials by first hand observation or by word of mouth from those who attended, people now acquire it chiefly through the print and electronic media. *In a sense, this validates the media claim of functioning as surrogates for the public,* While media representatives enjoy the same right of

access as the public, they often are provided special seating and priority of entry so that they may report what people in attendance have seen and heard."

In an article in *Young India,* on September 19, 1929, Mahatma Gandhi sharply censured the Chief Justice of the Patna High Court for "becoming the framer of a gratuitous indictment against lawyers and their clients". In the *Harijan* of April 2, 1940, he censured two English judges of the Allahabad High Court for making a sweeping generalisation which was wholly unjustified. "What legal basis had these two judges for the sweeping statement made by them as to the character of a whole nation? The inference is that in other countries a higher value is placed upon truth. Now if this was a universally accepted proposition, perhaps the judges would have been justified in taking legal notice of it. There is, however, not only no such acceptance but experienced observers have testified that on the whole, greater value is put upon truth in India than elsewhere. But no judge should be influenced one way or the other by such observations as have no judicial value. I would go further and say that such observations ought not to be made by any responsible person, even on political platforms. They can never be proved. But when they are made by judges they vitiate their judgments and may lead to miscarriage of justice. Be it noted that the Allahabad judges have made use of their bias in coming to their decision and have thus proved their incapacity to hold responsible posts."

Lord Woolf was a highly respected Lord Chief Justice. *The Times* wrote of him on March 10,2004, in terms which some judges in India might find shocking: "Lord Woolf cannot quite make up his mind whether he is a liberal reformer or the shop steward for the only trade union in this country whose members wear wigs and not hard hats or cloth caps."

James Dalrymple collected some nine cases of trial judges who made silly or offensive remarks and wrote of them in *The Sunday Times* in these scathing terms: "The theory is that beneath the ludicrous half-a-pound of permed horsehair there should lie a mind free of prejudice and capable of cool judgment. At best there should be old fashioned common sense. Yet, again and again, we see glaring examples that this is not the case with some of the judges who control our courts.

"A few are guilty of jarring errors of judgment. Others, through comments of appalling crassness, seem to affront human reason. From the heights of buffoonery to the dark depths of gross prejudice, they blurt out their inanities .... Corruption is almost unknown in the brotherhood of judges, but stupidity, crassness and blatant prejudice-especially against women-are not."

PUBLIC CONFIDENCE

It is certainly not an offence in law for the Bar or the press or any person or organisation to ask a judge to retire. There was a *campaign* against even the great Lord Denning *demanding* his retirement by Afro-Asian barristers. The crucial test is public confidence. As Shetreet wrote: "Judges could not discharge their functions without *complete* public confidence. If a judge behaved in a way which seriously impaired public confidence in him, he would no longer be able to administer justice and therefore should leave the bench". Lord Denning held that a judge whose conduct invited people to ask "who made thee a ruler and judge over us?" should "not be tolerated on the bench".

Lord Salmon approvingly quoted the famous Australian case *R. vs Nicholls* in which Chief Justice Griffiths said: "I am not prepared to accede to the proposition that an imputation of want of impartiality to a judge is necessarily a contempt of court. On the contrary, I think that if any judge of this court or of any other court were to make a public utterance of such character as to be likely to impair the confidence of the public ... in impartiality of the court .... If it were a fair comment would, so far from being a contempt of court, be for the public benefit.". One of the truly great judges of the Supreme Court, Justice B.K. Mukherjea, held that if specific allegations were made that a judicial officer had taken bribes or behaved with impropriety, they could be aired. The judge ruled that "if the allegations were true, obviously it would be to the benefit of the public to bring these matters into light" *(Bathina Ramakrishna Reddy vs State of Madras.*

The bench and the press are not adversaries. But *"when a judge denounces persons who are not parties to the case before him, the press is the only means by which they can publicly vindicate themselves* ... The importance of the press to the administration of justice has frequently been pointed out. In 1969, the Salmon Committee observed that the right to

criticise judges... may be one of the safeguards which helps to insure their high standard of performance, and also that the same meticulous care which has always been taken in appointing them in the past will continue to be taken in future.

"Recognising its importance, the judges have generally cooperated with press. As Lord Parker, C.J., once said, 'Courts and press are not rival camps.' In an address to magistrates, Lord Hailsham, L.C., gave this advice to the justice: 'So long as you do not find your private home invaded or your personal privacy intruded upon do not treat the press as your enemy. What goes on in court is public property and it is not merely their right but their duty to report and itis their right and very often their duty to comment. Private justice is almost always a denial of justice'." (Shetreet; pages 181-182.)

Like any other institution the press and the TV can be irresponsible. Many of our TV channels are. But as Chief Justice Warner Burger of the U.S. Supreme Court said in 1974: "A responsible press is an undoubtedly desirable goal but press responsibility is not mandated by the Constitution, and, like many other virtues, it cannot be legislated." Still less, one might add, fostered by papal edicts by judges.

There is another side to it-the chilling effect on the freedom of the press by expressions of judicial wrath. In the course of a debate in the House of Lords on the law and the press, many Lords commended on the apparent impossibility of persuading the newspapers that they are free to comment on judges, judicial proceedings, judgments and sentences without fear of contempt and Lord Gardiner, L.C., observed that "unfortunately, the administration of justice in this country is insufficiently criticised".

Shetreet has reservations on this. He asked some lawyers and journalists: "Is the press afraid to criticise judges?" The answers were generally in the affirmative (although surprisingly enough, one journalist suggested that the press was not afraid). Equally, the general view was that, though an improvement has been noticed in recent years, "the press should play a more active role in criticising judges".

Gerald Gardiner, who became Lord Chancellor, edited with A. Martin *Law: Reporter News* (1963) which suggested that the press *was* afraid to criticise judges. In a debate in the House of Lords on May 25, 1966, Gardiner remarked: “Unfortunately, the administration of justice in this country is insufficiently criticised.” In the last half a century the fear has been dispelled.

India adopted the British judicial system and its parliamentary system, in both cases, shorn of the judicial and political culture. Neither the courts nor the media can afford to cling to the past. The time is come for both to be honest and fearless.

FRONTLINE,
27 April , 2018.

Mother earth tales

(A Review of the Book 'Nature, Culture and Gender : Re-reading the folktale' : by P.Mary Vidya Porselvi)

Swarnalatha Rangarajan

The book Nature, Culture and Gender: Rereading the folktale (2016) by P.Mary Vidya Porselvi is a rich compendium of Gaia-centric folk tales that interweave holistic eco-feminist perspectives using the methodology of narrative scholarship. The book helps the reader make the connection between women and ecology and brings home the truth of Judith Plant's powerful observation: "The rape of the earth, in an its forms, becomes a metaphor for the rape of the woman, in all its many guises. In layer after layer, a truly sick society is revealed, a society of alienated relationships all linked to a rationalisation that separates 'man' from nature".

The eclectic "mother earth discourses" in this book demonstrate the need for the communal sharing of stories. To quote eco-critic Ian Marshall: "We tell stories because we see sense in the feminist argument that the personal is the political..... We tell stories because they bring thoughts and theories back to earth." The book uses the genre distinctions of ancient Sangam literature- the *aham* (inner space/home) and *puram* (the outer space/world) to classify folk tales. *Nature, Culture and Gender* provides alternative ways of looking at folklore discourse and employs the woman-nature lore as a tool to raise earth-consciousness. In her foreword, the environmental activist Vandana Shiva observes that this book creates another discourse –richer, non violent, more diverse and more inclusive. It reclaims the sacred in our daily lives".

SHARED CONCERNS

Although ecofeminism is a multi-stranded philosophy, Mary Vidya Porselvi defines it holistically by affirming and valuing woman-nature relationships on the one hand and the nature-culture continuum on the other. The author recognises shared concerns between women, nature and other subalternised groups by situating both human and non-human actors in the matrix of an

enspirited, spiritual earth that is replete with intrinsic values. The book invokes the organic perception of James Lovelock's Gaia theory, of the earth as a single organism in which both the organic and inorganic components function as a complex, self-regulating mechanism to sustain and further conditions for life on the planet.

The folk tales in this book are classified under innovative titles such as "Isis Panthea", "Amma-l-Appan", "Her-Meta", "Athena's Wit", "Woody- Woman", "Vana-Devi", "Tellus-Ma", "Aqua-Stree", "Aves-Eve" and "Fauna-Fem". These motifs of the folk tales map a broad spectrum of the woman-nature relationships. The Isis Panthea tales are creation stories that foreground woman's relationship with nature as one that is characterised by a sense of power, contentment and obedience. The Amma-I-Appan tales emphasise the importance of respecting man and woman alike in order to cultivate what eco- feminist Carolyn Merchant refers to as "partnership ethics" -the greatest good for men, women and non-human beings which lies in "mutual living interdependence" (page 191). The Her-Meta folk tales raise interesting questions about the silence of women and the implication of woman's language for the environment. The Athena's Wit collection powerfully invokes the triad of Shakthi-Ahimsa- Shanti (power-non-viol- ence-peace), thereby offering a vision of a democratic space wherein the environment offers a woman the right to expression and harmonious relationships. The Annamangai oral tales offer a dazzling variety of perspectives on women who as custodians of food preside over its transformation from the raw to the cooked stage. There are folk tales that accentuate nurture, sharing and love, and also other tales that "showcase food as a source of conflict, crisis and a tool of power politics" (page 89). The Woody-Woman and Vana-Devi tales narrate the close bonds between trees and women, the common ties they share as agents of nurture and also the ways in which they are exploited by a patriarchal consumerist society. The mythopoeic imagination embodied in the folk tales brings to mind non-violent forest conservation movements such as the Chipko movement in which women were at the forefront.

The Tellus-Ma ("tell- us-rma") tales voice ecological concerns related to land and the soil, whereas the Aqua-Stree tales detail women's self-individuation in the face of obstacles that

symbolically takes place in the vicinity of a flowing river. These tales talk about the myriad ways in which women care for life by foregrounding the relationship between women and waterbodies in natural environments. The Aves-Eve tales celebrate the relationship between women and birds and affirm the core tenets of the Animal Manifesto propounded by Marc Bekoff, which declares that all non-human beings have intrinsic value. This chapter contains striking modern-day parables such as “The Girl Who Understood the Birds” in which the female protagonist, a medium of Communication between the world of humans and nature, is able to warn others of changes in weather patterns owing to the expertise she has in the language of birds.

Another folk tale titled ‘’Where Do the Sparrows Live?” draws the reader’s attention to the disappearance of house sparrows in India as a result of the impact of radiation from ubiquitous mobile towers. The woman-animal connection is further explored in the Fauna-Fern stories, which can be read as “parables, fables or allegory, with animal characters representing the world views and consciousness of the native storytellers” (page 158). These folk tales have a strong advocacy function and raise powerful questions about reversing anthropocentric world views. These basic rubrics accentuate what the writer refers to as a “Bhoomi register” - the topical register that is found in the language of indigenous people when they voice their concern for the earth. The book connects folk tales horn all over India, incorporates tribal world views and also does the admirable task of connecting the local with the global.

The alter tales presented in the book offer a cornucopia of world views that question the invisibilisation of women in a patriarchal society and also discuss women’s concerns ranging from menstruation, puberty, childbirth to abortion and other issues. However, the reader is also simultaneously provided the double perspective of the Gaian earth body and is asked to make the connection between the instrumentalised earth body and the subjugation of the subaltern classes and inferiorised women.

AHAM-PURAM POETICS

These stories bridge the classical divide between the *aham* and the *puram* by proposing a new *aham- puram* poetics that points to the inseparability of nature and culture in relationships

that are both bio-physically and socially formed. With the emergence of environmental humanities and its widening fields of inquiry, this book will resonate with other approaches such as animal studies, participatory epistemology, ory, biodiversity and new materialism, among others.

Written in a lucid and elegant style, *Nature, Culture and Gender* brings home the essence of Vandana Shiva's Earth Democracy. In this alternative world view, "we are connected to each other through love, compassion, not hatred and violence and ecological responsibility and economic justice replaces greed, consumerism and competition as objectives of human life".

FRONTLINE,
13 April, 2018.

RESUME OF BUSINESS TRANSACTED DURING THE 7th and 8th SESSION OF THE 16th WEST BENGAL LEGISLATIVE ASSEMBLY

The Seventh Session and the Eight Session of the Sixteenth Legislative Assembly concluded on the 21st August, 2017 and the 30th November, 2017 respectively. Conclusion of these two Sessions has given me the opportunity to apprise you of the major Procedural developments of both the Sessions and I wish to make an endeavour to inform you the same.

This eventful Session of 10(ten) days from the 4th August, 2017 to the 21st August, 2017 witnessed the entire gamut of procedural devices used by the representatives of people through questions hours, Legislation, Adjournment Motion, Mention Cases and Zero Hour Mention etc. Over a total period of 33 hours and 04 minutes.

Obituary References :

The House expressed its deep sympathy for the sad demise of the following persons who breathed their last in recent past.

(i) Shri. Manik Sanyal, former Member of Lok Sabha;

(ii) Shri. Maheswar Murmu, former Minister of Government of West Bengal;

(iii) Shri. Janmejay Manna, former Member of West Bengal Legislative Assembly;

(iv) Smt. Nurunneswar Sattar, former Member of West Bengal Legislative Assembly;

(v) Shri Sudhangsu Sekher Tewari, former Member of West Bengal Legislative Assembly;

(vi) Shri Gopal Krishna Bhattacharyya, former Member of West Bengal Legislative Assembly;

(vii) Shri Prafullachandra Natwarilal Bhagwati, former Chief Justice of India;

(viii) Swami Atmasthananda, 15th President of Ramkrishna Math and Ramakrishna Mission; and

(ix) Smt. Sabita Chowdhury, eminent Bengali Singer

Thereafter Members stood in silence for two minutes as a mark of respect to the deceased.

Questions :

During this Session 411 Notices were received ; 298 Questions including 297 Starred and 01-unstarred Questions were allocated. Total 192 Questions were admitted and total 94 nos. of Questions were replied.

Legislation:

During this Session the following 18(eighteen) Bills were introduced, considered and passed by the House.

1. The West Bengal Goods and Services Tax Bill, 2017;
2. The West Bengal Scheduled Castes and Scheduled Tribes and Other Backward Classes Development and Finance Corporation Bill, 2017;
3. The West Bengal Scheduled Castes Advisory Council Bill, 2017;
4. The West Bengal Scheduled Castes and Tribes (Identification) (Amendment} Bill, 2017
5. The West Bengal Housing Industry Regulation Bill, 2017;
6. The West Bengal Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2017;
7. The West Bengal Municipal (Second Amendment) Bill, 2017;
8. The Kolkata Municipal Corporation (Second Amendment) Bill,2017;
9. The Howrah Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2017;
10. The West Bengal Land Reforms (Second Amendment) Bill, 2017;

11. The West Bengal Single Window System (Management, Control and Miscellaneous Provisions) Bill, 2017;
12. The West Bengal Taxation Laws (Second Amendment) Bill 2017;
13. The West Bengal Panchayat (Amendment) Bill, 2017;
14. The West Bengal Panchayat (Second Amendment) Bill, 2017;
15. The West Bengal Panchayat Elections (Amendment) Bill, 2017;
16. The West Bengal Land Reforms (Third Amendment) Bill, 2017;
17. The West Bengal School Service Commission (Second Amendment) Bill, 2017;
18. The West Bengal Board of Secondary Education (Second Amendment) Bill, 2017.

<u>Adjournment Motion :</u>

5(five) Notices of Adjournment Motion were received during this session Mr. Speaker withheld his consent to four of those and 01(one) Adjournment Notice was out of order.

<u>Calling Attention Notice:</u>

The Procedure of 'Calling Attention' to raise issue of urgent Public importance was made use of by the Members. Attention of the concerned Ministers was drawn to several important issues. During this Session 17 (seventeen) Notices of Calling Attention were received. Out of which 6 (six) Notices were admitted.

<u>Motion Under Rule – 185</u>

During this Session total 8 (eight) (Notices of Motion under Rule 185 were received. Out of which 5 (five) Notices were disallowed, 2(two) Notices were discussed and carried and 1 (one) Notice was discussed and lost.

<u>Statement made Under Rule 346 :</u>

During this Session two statements were made by the Ministers Under Rule 346.

Laying of Ordinances :

During the afore mentioned Session of the Assembly 2(two) Notices of Laying of Ordinance were received and laid on the “Table”.

Laying of Rules :

During this Session 2(two) Notices of Laying of rules were received and laid on the “Table”.

Laying of Notification :

During this Session 3(three) Notices of Laying of Notification were received and laid on the “Table”.

Re-Laying of Amendment to the Rules :

During the afore mentioned Session of the Assembly, 2 (two) Notices of Re-Laying of amendment to the rules were received and re-laid on the “Table”.

Laying of Reports and Accounts etc of Government Companies and Undertaking etc:

During this session 24(twenty four) Reports and accounts etc. were laid.

Mention Cases and Zero Hour Motion :

During this session, the House devoted its attention to several issues of Pubic interest through ‘Mention Cases’ and ‘Zero Hour Mention’. The Speaker allowed 62 (sixty two) Members to raise “Mention Cases” and 7(seven) Members to raise “Zero Hours” Mention on different subjects relating to social and political issues.

Eight Session :

The Eight Session cf the 16th Leglslative assembly commenced on the 20th November, 2017 and was adjourned sine-die followed by prorogation on the 30th November 2017 after conclusion of the sitting of the House on that day.

During this period the House transacted Legislative and other Business during its sittings over a period of 14 hours and 40 Minutes.

The business transacted during this Session are presented below in a nutshell:

Obituary References :

The House The House expressed its warmth and heartiest sympathy for the sad demise of the following persons who breathed their last in recent past.

1. Shri Sultan Ahmed, sitting Member of Lok-Sabha, former Union Minister of State and *former* Member of West Bengal Legislative Assembly;

2. Shri Mohan Lal Oraon,former Member of West Bengal legislative Assembly;

3. Shri Nakul Chandra Mahato, former Member of West Bengal legislative Assembly;

4. Shri Abdul Mannan Hossain, former Member of West Bengal Legislative Assembly and former Member of Lok-Sabha.

5. Shri. Amal Datta, former Member of Lok- Sabha; and

6. Smt. Girija Devi, eminent Indian Classical Vocalist.

As is customary Members stood in silence for 2(two) minutes as a mark of respect of the deceased.

Questions :

During this Session 450 Notices of Questions were received; 348 Questions including 315 Starred and 33 Un-starred Questions were allocated, Total 252 Questions were admitted and total 115 nos. of questions were replied.

Legislation :

During this Session the following 8(Eight) Bills were introduced, considered and passed;

1. The West Bengal Labour Welfare Fund (Amendment) Bill 2017;
2. The West Bengal Primary Education (Amendment) Bill, 2017;
3. The West Bengal Estate Acquisition (Amendment) Bill, 2017;
4. The Biswa Banga Biswabidyalay Bill, 2017;
5. The Sister Nivedita University Bill, 2017;
6. The Purba Medinipur University Bill, 2017;
7. The Jhargram University Bill, 2017, and
8. The West Bengal Green University Bill, 2017.

Calling Attention Notices

The procedure of ‘Calling Attention’ to raise issues of urgent Public importance was made use of by the Members. Attention of the concerned Ministers was drawn to several important issues. During this Session 16 (sixteen) Notices of Calling Attention were received out of which 5(five) Notices were admitted and 01(one) statement by the Minister of concerned department was made.

Adjournment Motion :

07(Seven) Notices of Adjournment Motion were received during this Session and the Speaker withheld his consent to all of them.

Motion under Rule 185 :

During this Session 2(two) Notices of Motion under Rule 185 were received and the Speaker disallowed both the Notices.

Motion under Rule 319 :

During this Session 01(one) Notice of Motion under Rule 319 was received and the Speaker disallowed the Notices.

Statement made under Rule 346 :

During this Session, 1(one) statement was made by the Minister under Rule 346.

Laying of Rules :

During the afore mentioned Session of the Assembly 5(five) Notices of Laying of Rules were received and laid on the ‘Table’.

Laying of Amendment to the Rules :

During this Session 01(one) Notice of the Amendment to the Rules was received and laid on the “Table”.

Re-Laying of amendment to the Rules :

During the aforementioned Session of the Assembly 01(one) Notice of the Re-Laying of Amendment to the Rules was received and laid on the “Table”.

Laying of Notification :

During this Session 01(one) Notification was received and laid on the “Table”.

Laying of Reports and Accounts etc of Government Companies and Undertaking etc.:

During this session 06(Six) Reports and accounts were received and laid on the “Table”.

Mention Cases and Zero Hour Mention :

The House also devoted its attention to several issues of Public importance through "Mention Cases" and "Zero Hour Mention". The Speaker allowed 14(fourteen) Mention Cases and 04(four) Zero Hour Mention.

Closing of the Eight Session:

The eventful Session was concluded on the 30th November, 2017. The Session was marked by interesting debates, explanation and analysis of very high standard, At the conclusion of the business of the Session the Hon'ble Speaker made valedictory speech before he adjourned the House sine-die. In his valedictory address, the Hon'ble Speaker thanked the Hon'ble Chief Minister, the Leader of the Opposition, the Hon'ble Deputy Speaker, the Hon'ble Members of the House for their participation in all the business of the House and all the representatives of the print and Electronic Media as well as the officers and staffs of the Assembly Secretariat.

1. Dr. Partha Chatterjee, Minister-in-Charge of Parliamentary Affairs Department;
2. Dr. Rohit Sharme, Leader of the Gorkha Janmuki Morcha;
3. Shri Nirmal Ghosh, Chief Government Whip; and
4. Shri Haider Aziz Safwi, Hon'ble Deputy Speaker also made their respective valedictory address.

The House was adjourned sine-dine followed by prorogation with effect from the 30th November 2017 after the conclusion of the sitting of the House on that day.